

Høringsinnspill - krav til bærekraftige og sirkulære anskaffelser av møbler - Flokk AS

Generelle innspill – hele kravsettet

Burde det også stilles miljøkrav på materialer som plast, aluminium og stål?

Krav nr 1 - Videreformidling av eksisterende møbelbeholdning

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Svar på spørsmål

- Kan dere levere de punktene som listes opp i kravet/kontraktsvilkåret? **Nei, kun i særtilfeller, der spesiell avtale er gjort**
- Er det andre måter dere mener er bedre å sørge for at oppdragsgivers møbler blir ombrukt? **Bruke eksterne partnere**
- Hvordan kan dere bidra til størst mulig grad av materialgjenvinning for møbler som ikke er egnet for ombruk? Hvordan gjør dere dette i dag? **Bruke eksterne partnere**
- I hvilken grad vil dette kravet/kontraktsvilkåret virke ekskluderende for små og mellomstore leverandører?

Krav nr 2 - Kjøpe brukte møbler utenfor avtalen

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Krav nr 3 - Statistikk over bestillinger - til bruk i oppdragsgivers måling av møbelforbruket.

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Svar på spørsmål

- Har dere mulighet til å levere statistikken som etterspørres her? **Ja**
- Utover det som er angitt i kontraktsvilkåret: Er det annen informasjon om kundens møbelforbruk dere mener vil være nyttig for oppdragsgivere å få?
- I hvilken grad vil dette kravet/kontraktsvilkåret virke ekskluderende for små og mellomstore leverandører?

Krav nr 4 – Produktinformasjon og tilgang på reservedeler

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Svar på spørsmål

- Har dere løsninger for individuell merking av produkter i dag? (slik at man kan se når et spesifikt produkt ble kjøpt) **Ja**
- Burde vi spesifisere hvordan møblene skal merkes? **Ja**
- Har dere mulighet til å knytte all den opplistede informasjonen til det enkelte produkt? **Basis, ja. Ambisiøs, mål om dette på alle nye produkter. Utfordring på tekstil, men løsbart.**
- Er det annen type informasjon som burde inkluderes i kravet?
- Angående punktene i basiskravet: Bør vi justere på noen av punktene? Er det noe som bør legges til?

Krav nr 5 – Høy kvalitet etter produktstandard

Generelle innspill

Lang levetid ift funksjonell levetid handler også om vedlikehold. Hvordan kan leverandørene vite og sikre at de som bruker møblene tar godt vare på de?

'Ref. Produkter med lav kvalitet, feil dimensjoner, lav holdbarhet, sikkerhet og styrke vil ha en kortere funksjonell levetid.' - Avhenger også av forsvarlig vedlikehold selvom produktet er av høy kvalitet.

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Svar på spørsmål

- Er det i noen tilfeller/for noen produkter det ikke er relevant å stille krav om dette? Bør det være noen unntak?

Krav nr 6 – Produktgaranti

Generelle innspill

'Informasjon til innkjøpere som skal bruke kontraktsvilkåret:

... Kravet til garantitid for kontormøbler skal være minimum 5 år for å sikre at leverandøren tilbyr møbler som er designet for lang levetid og med høy slitestyrke. For at lang garantitid skal bidra til ønsket gevinst er det en forutsetning at oppdragsgiver har systemer for vedlikehold,...

- Systemer for vedlikehold? Er det en veidende manual eller en tjeneste for vedlikehold som leverandøren må tilby?

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

'Basis: Kravformulering:

Alle produkter som tilbys skal minimum ha 5 års garanti mot material- og produksjonsfeil fra tidspunktet for levering. Garantien skal være inkludert i produktprisen. '

- Noen tekstiler eks PU eller lignende for sykehus som utsettes for sterk rengjøring har ikke mer enn max 3 års garanti. Skal dette være en merknad som kun gjelder tekstil i slike tilfeller?

Svar på spørsmål

- Er det noen produkter som bør være unntatt kravet om 5 år?
- Er det noen produkter som bør være unntatt kravet om 10 år? 24/7 produkter
- Er teksten som står under «Informasjon til innkjøpere som skal bruke kontraktsvilkåret» riktig?

Krav nr 7 – Enkel rengjøring av møbler

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

- Her må det presiseres hva slags vask. Vasking i vaskemaskin er ikke vanlig for alle tekstiler som ofte krever profesjonell rens eller vask. Dette gjelder både syntet og natur fiber baserte tekstiler hos ulike tekstil leverandører.
- Hvis tekstilene skal merkes må dette innføres som en tilleggs operasjon – syes på trekket eller lignende. Dette er ikke vanlig blant møbel leverandører i dag og vil ta tid å innføre i om at trekk er laget på ulike måter eks ferdig strikkede trekk, løse sydde trekk med ulike søm løsninger.

Svar på spørsmål

- Er det andre tiltak oppdragsgivere kan be om som vil forenkle rengjøring, samt bidra til bedre vedlikehold av møblene?
 - Forsikre seg om at brukerne innfører gode rutiner for regelmessig rengjøring av møblene – ikke lett. De fleste leverandører har vedlikeholds guide. Dette burde være knyttet opp til QR koden som følger det enkelte møbel.
 - Fjerning av flekker med engang det skjer er viktig så at kunden følger vedlikeholds guide er viktig.

Krav nr 8 – Robuste tekstiler

Innspill

- Vaskeanvisning ihht Care label - menes det med dette vaskeanvisningen som tekstil produsenten har satt? Dette vil ikke kun variere ut fra material innhold eks ull vs syntetisk (polyester feks) men også ift design struktur på stoffet. Strikking i form f.eks med filing kan kreve egen vaskemetode for å unngå krymping selvom den er i syntetisk materiale.
- Alle våre leverandører anbefaler rensing av ull tekstiler fremfor vask. Gjelder også laminerte tekstiler og formstrikkede tekstiler (med og uten fyll).
- På ambisiøst nivå bør innkjøperen også spørre etter rene material fraksjoner i mono materialer eks 100%ull, 100% polyester. For naturfibrer kan dette ha påvirkning for end of life kompostering og resirkulering. Det gjelder også syntetiske fibre og mulighet for resirkulering i end of life. Når det gjelder reparasjon er ulltekstiler lettere å reparere enn syntetiske. Syntetiske tekstiler (bortsett fra mikrofiber) er generelt glattere og krever mer arbeid og kyndighet å reparere. Tekstiler i naturmaterialer holder seg også bedre over tid visuelt. NB! Møbelfakta sin guide på rengjøring har ikke fullstendig info om dette og kan virke misvisende mht å anbefale blandingsfibre.
- Viktig å nevne at Martindale kun er en veiledende test ift slitestyrke på tekstiler. Den sier absolutt ikke nok om levetid. Det er egenskapene i fibre i kombinasjon med tråd og struktur og etterbehandling – totalen som gir kvalitet og lang levetid. Tekstil produsentene for møbelstoff i samarbeid med møbelprodusentene har høye krav til tekstilene de bruker og anbefaler på møblene. Tekstil produsentene sier selv at garanti tiden er viktigere enn Martindale ift å si noe om levetid for teksten og det støtter Flokk.

Formulering / Dokumentasjon

Svar på spørsmål

- Er det andre kvalitetstester innkjøperen bør spørre etter?
- Burde det være flere anbefalinger knyttet til hvilke kvalitetstester som skal stilles til konkret produkttyper og/eller bruksområdet?
- Er det noen krav vi burde veilede innkjøperen på at burde prioriteres over andre (hvis de ikke ønsker å stille alle kravene). Kan man f.eks. si at kravet til martindale er viktigere for å bevare lang levetid?
- Er det andre testmetoder vi burde henvise til?
- Er det noen av testene det er vanligere å bruke enn andre? Slik at vi kan si at deler av tabellen er på basisnivå og deler av den er på ambisiøst nivå?

Krav nr 9 – EPD

Generelle innspill

Formålet med kontraktvilkåret er riktig, nettopp å øke antall EPDer i møbelbransjen. For å få til dette må man i første omgang stimulere møbelprodusenter til å deklare alle produktene sine med EPDer, slik at det bygges opp data på møblers klimafotavtrykk i bransjen/markedet.

Møbelbransjen er fortsatt umoden ifht EPD, det bør derfor fokuseres som BASIS at produktenes klimafotavtrykk i det hele tatt **er** deklart med en standardisert 3. Parts verifisering – uansett verdier og prestasjon. Dette dokumenteres enkelt med en en miljødeklarasjon Type III etter ISO standard 14025 (EPD), eller tilsvarende (LCA utført i henhold til ISO 14040 og ISO 14044 aksepteres).

Det bør gies poeng for andel EPDer, mer om hvordan måle dette under.

Vi må i første omgang sørge for å bygge opp statistisk datagrunnlag, slik at vi på sikt lettere kan definere sammenligningsgrunnlag, sette absolutte klimakrav osv. på mer ambisiøst nivå. Vi mener det ikke er grunnlag for å gjøre dette i dag. Sammenligning av miljø-tall er komplekst og forbundet med mye usikkerhet ift typer møbler, segmenter, kompleksitet osv. derfor er det viktig at møbelbransjen får tid til å bygge opp rutine og kompetanse på å deklare produktene med EPDer på riktigst mulig måte. Det er viktig også å vite at EPDer på møbler i dag er basert på ulike PCR'er – beregningsregler for EPD. EPD

Norge har utviklet sin egen PCR som brukes på 230 av 317 møbel-EPDer i Norden dag (tall fra TMF, Sverige, sept 2022). Det er små ulikheter, men dette må også taes hensyn til ved evt sammenligning. Det er pågående arbeid for å harmonisere ulike PCR.

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

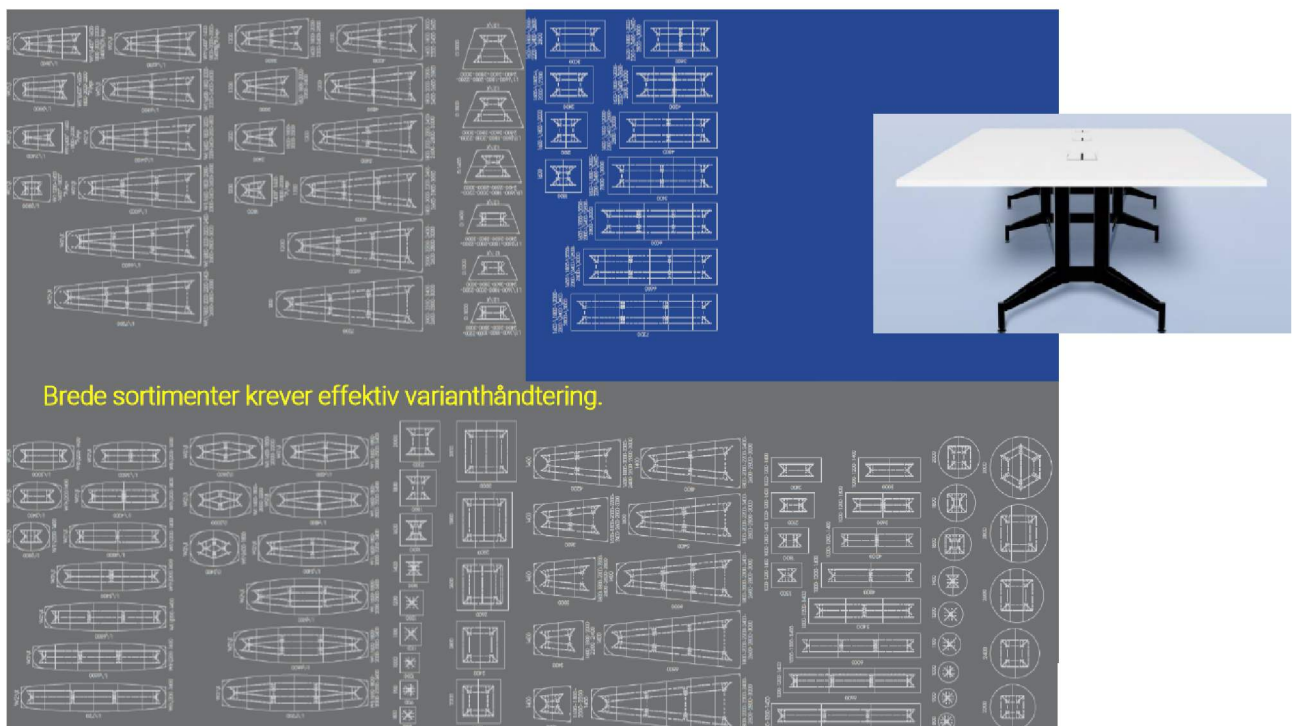
Det er viktig at kravene ikke er kompliserte for å få med flest mulig møbelprodusenter i arbeidet med å øke antall EPDer i møbelbransjen.

BASIS bør som nevnt være å kreve klimafotavtrykk per produkt som tilbyes, med EPD som dokumentasjon. Det bør premieres/gies poeng for hvor mange EPDer man har uansett prestasjon, altså *hvor stor prosentandel av avtalesortimentet som har EPD, slik at oppdragsgiver kan beregne klimafotavtrykk fra sitt møbelforbruk.*

Vi er uenige i hvordan det foreslås å beregne andel EPDer (som bør beskrives under Basis, ikke under Ambisiøst). Det blir feil å kreve unike EPDer og ikke per produktvariant, at EPDer for ulike varianter kun skal regnes som én EPD. Hvorfor? Dette er i strid med hvordan bransjen og EPD Norge de seneste årene prøver å effektivisere EPD dokumentasjons prosessen med nettopp å dekke flest mulig varianter og opsjoner i en og samme EPD! Både mtp tid og ressursbruk for leverandører som genererer EPDer, men også for å lette dokumentasjonshåndtering, og ikke minst gjøre EPDer mer tilgjengelig som salgsverktøy. Variant tabellene i norske EPDer stammer fra komplette fullverdige EPDer for hver eneste variant som er tatt gjennom EPD generator systemet, samlet opp i en tabell i EPDen til den mest representative varianten av produktserien, da det er lite hensiktsmessig å ta frem en 8 siders EPD for hver eneste variant. Data for fullverdige EPDer for hver variant kan fremvises på forespørsel, da det ligger lagret i EPD generator systemet.

En modell for å telle andel EPDer kan være å krysse av for hvert produkt og hver produkt variant - om de er dekket av en EPD eller ikke, selv om de inngår i den samme EPDen som dekker flere varianter. Dette må DFØ diskutere nøye med EPD Norge!

Vi gir her noen eksempler som visualiserer hvordan det kan bli uforholdsmessig stor mengde dokumentasjon osv, hvis man skal ta frem en unik EPD for hver eneste variant:

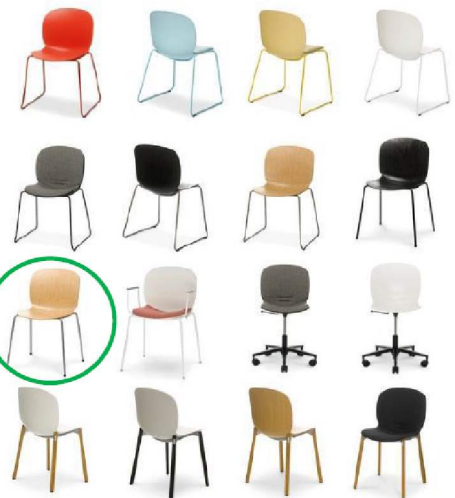
VARIANTTABELL

Additional environmental information

Key environmental indicators for variants in the RBM Noor: Cradle to Gate analyse from A1 to A3 (Packaging included)

Variant model number	Global warming (kg CO ₂)	Total energy use (MJ)	Share of recycled material in product
RBM Noor 6055	10,3	263	21 %
RBM Noor 6060	19,4	315	18 %
RBM Noor 6065	13,4	310	19 %
RBM Noor 6070	31,9	585	50 %
RBM Noor 6075	25,9	584	51 %
RBM Noor 6080	16,7	335	43 %
RBM Noor 6085	10,7	330	44 %
RBM Noor 6090	22,9	368	22 %
RBM Noor 6095	16,9	363	22 %
Additional option:	Global warming (kg CO₂)	Total energy use (MJ)	Share of recycled material in product
Full upholstery (with Twill fabric)	6,0	79	0 %
Seat upholstery (with fame fabric)	4,5	70	0 %
Seat and back upholstery (with fame fabric)	9,3	144	0 %
Armrests	5,8	73	0 %

- RBM Noor 6055: Skall í finér, 4 bein í stál
- RBM Noor 6060: Skall í polypropylen, meier
- RBM Noor 6065: Skall í finér, meier
- RBM Noor 6070: Skall í polypropylen, setebeslag og fotkrýss
- RBM Noor 6075: Skall í finér, setebeslag og fotkrýss
- RBM Noor 6080: Skall í polypropylen, 4 bein í heltre
- RBM Noor 6085: Skall í finér, 4 bein í heltre

Profim REVO collection

Flokk AS

www.flokk.com

Additional environmental information

Key environmental indicators for variants for this EPD: Cradle to Gate analyse from A1 to A3

Variant number	Global warming (kg CO ₂)	Total energy use (MJ)	Share of recycled material in product(%)
REVO Pouffe 400	23,28	456,38	24,36
REVO Pouffe 600	30,87	701,36	21,70
REVO Seating 1200	60,82	1 679,08	13,09
REVO Seating 1500	59,39	1 600,58	14,06
REVO Seating 1800	88,80	2 559,83	12,05
REVO Seating 2100	80,37	2 243,80	13,26
REVO Seating 2400	116,21	3 428,79	11,48
REVO Backrest 900	40,09	688,54	13,79
REVO Backrest 1200	47,64	834,90	13,83
REVO Backrest 1800	58,49	1 050,13	15,16
REVO Screen 900	17,45	517,13	23,61
REVO Screen 1200	23,10	722,72	22,02
REVO Screen 1800	33,96	1 069,23	24,29

Key environmental indicators for options for this EPD: Cradle to Gate analyse from A1 to A3

Option number	Global warming (kg CO ₂)	Total energy use (MJ)	Share of recycled material in product(%)
REVO Table - Coffee 750 HPL	62,52	1 096,59	13,53
REVO Table - Coffee 750 Natural Veneers	58,88	1 021,58	13,22
REVO Table - Coffee 1500 HPL	122,13	2 167,16	13,57
REVO Table - Coffee 1500 Natural Veneers	111,29	1 971,90	13,62
REVO Table - Laptop 480 HPL	35,69	537,75	16,50
REVO Table - Laptop 480 Natural Veneers	34,77	518,66	16,69
REVO Table - Laptop 660x350 HPL	41,28	659,26	15,22
REVO Table - Laptop 660x350 Natural Veneers	39,73	626,92	15,44
REVO Table - Task 750x750 HPL	65,74	1 140,68	13,74
REVO Table - Task 750x750 Natural Veneers	62,07	1 065,24	13,96
REVO Table - Task 1500x750 HPL	124,30	2 190,32	13,82
REVO Table - Task 1550x750 Natural Veneers	117,00	2 040,14	14,05
REVO Table - Task 1800x850 HPL	155,44	2 803,45	13,34
REVO Table - Task 1800x850 Natural Veneers	145,49	2 598,63	13,56

Dokumentasjon ambisiøst – ‘Leverandøren skal i tilbudet markere produkter som allerede har EPD, og beregne hvor stor prosentandel av avtalesortimentet som har EPD.’ - Dette burde altså strengt tatt vært BASIS nivå, slik at man premieres for X antall produkter som er dekket av en EPD uansett prestasjon.

Hele Ambisiøst kravet fremstår rimelig komplisert og vanskelig å forstå selv for EPD kompetente personer. Det er som nevnt veldig viktig at kravene ikke er for kompliserte, slik at innkjøpere enkelt vet hvilke krav man skal stille. Ellers risikerer man at innkjøpere tyr til å gjenbruke gamle / uriktige krav i mangel av noe enklere og bedre, her ønsker vi nevne spesifikt kravspesifikasjon til Kommunegården i Sandvika som ligger ute nå, der vi finner igjen en gammel oversikt på poeng-givning som stammer fra 2017, som den gang ble innklaget (Hva gjør EPD i selskap med miljømerker, hvorfor har ikke innkjøper kunnskap om at EPD gir kvantitativ informasjon om klimafotavtrykk, som ingen andre miljømerker gir):

Miljømerke	Poeng
Ånnet	Vurderes
Blå Engel	10
EPD / NEPD	0
EU Ecolabel	10
EU Ecolable tekstil	2
FSC	2
GOTS	2
GREENGUARD	0,25
Ingen	0
Möbelfakta	10
NF Environnement	10
PEFC	2
Svanemerket	10
Økotex	0,5

Vi ser også at Innlandet Fylkeskommune som er i spill nå ikke har med EPD som del av krav eller tildelingskriterier. Det begrunnes slik:

Miljømerke type I - Oppdragsgiver krever at tilbudte produkter i prisskjema er merket med type I 3. partsverifisert miljøsertifisering som Svanemerket, Blå Engel, NF Environnement, Svensk Möbelfakta eller EU Ecolabel. Tilsvarende merkeordninger vil også aksepteres. Leverandører som tilbyr andre merker, har det juridiske ansvaret for å dokumentere at deres miljømerke kan anses likeverdig/tilsvarende. EPD er ved tilbudstidpunktet ikke et tilsvarende merkeordning og vil ikke bli godkjent.

Igjen settes EPD feilaktig i samme kategori som miljømerker, der heller kvantitativt mål på Klimafotavtrykk burde fremheves som eget krav i tillegg til miljømerke-kravet, med EPD som mulig dokumentasjon.

Leverandøren skal i løpet av avtaleperioden øke mengden EPDer for avtaleproduktene – Her ser vi et dilemma - Hvordan håndtere / premiere leverandører som har 100% EPDer på tilbudte møbler allerede i starten av avtalen?

*Leverandøren skal tydeliggjøre hvilke EPDer som er sammenlignbare – igjen, det er for tidlig å sammenligne, vi trenger flere EPDer og sammenligningsgrunnlag og harmoniserte PCRer først. Når man i fremtiden skal legge sammenligning til grunn, så må det være utviklet **tydelige** regler for hvordan man skal sammenligne.*

Svar på spørsmål

- I ambisiøst kontraktsvilkår: Angående takten for økning av mengden EPDer: Innkjøpere skal (og bør) tilpasse dette selv, men vi ønsker likevel å sette inn tidspunkter og andeler som er realistiske: Hva tenker dere er hensiktsmessig (med tanke på tidspunkter og andel EPDer)? Vanskelig å svare på, greit forslag dere har, kommer bl.a. an på kompleksitet av produkter, sprik i ulike segmenter og varianter som tilbyes

- I ambisiøst kontraktsvilkår: har dere mulighet til å tydeliggjøre hvilke EPDer som er sammenlignbare? **Nei, det er for umodent å sammenligne EPDer i møbelbransjen i dag**
- Er det konkrete produkttyper vi kan anbefale at innkjøpere krever EPDer for? **Man bør kunne kreve EPDer for enhver produkttype. Usikker på elektroniske produkter, som heve-senke bord**

Krav nr 10 – Sikre lovlig og bærekraftig trevirke

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Svar på spørsmål

- Kan dere levere på alle deler av dette kravet, og kan dere i lever dokumentasjonen som innkjøpere skal kunne få på forespørsel i kontraktperioden? **Vi er ikke i mål her ennå, men skal ha 100% FSC sertifisert trevirke og fabrikker innen 2030. Per nå er kun 1 av 4 hovedproduksjonssteder FSC sertifisert og en viss andel produkter er FSC sertifisert (har ikke nøyaktig tall ennå). Men viktig å stille strenge krav her, det vil gi et boost i prosessen.**

Krav nr 11 – Plast: marking for resirkulering

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

- **Vurder Ambisiøs krav om merking av resirkulert plast, ingen standard ennå.**

Svar på spørsmål

- Kan dere oppfylle dette kravet? **Ja, vi følger de 'gamle' reglene om å merke alle plastdeler tyngre enn 50 gram**
- Er det andre måter dere merker plastdeler på enn standardene som er angitt i kravet? **Vi forsøker innføre å merke deler som er laget av resirkulert plast også.**

Har gjort det på et noen få komponenter så langt, men her er utfordringer som må løses, f-eks. plastdeler som både produseres i jomfruelig og resirkulert plast (kan være farge-avhengig), det krever utbyttable innsatser i sprøytstøp verktøy. Logistikk kontroll osv.

Krav nr 12 – Emballasje: Miljøvennlig

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

- **Hva menes eksakt med primær plast? Jomfruelig?**
- **Få med punkt om at krav som stilles til andel gjenvunnet materiale ikke må gå på bekostning av beskyttelse av produktet. Vi ser en delikat balanse her, og har måttet gå ned på andel gjenvunnet andel papp pga reklamasjon på skadede produkter som følge av dårligere kvalitet på resirkulert papp**
- **Kunne man forestille seg også ha et ambisiøst nivå her. Hvorfor ikke pushe produsenten til og også bruke fornybart eksemplifisert med naturmaterialer eks ull eller jute o.l (Jute ble brukt i emballasje tidligere) i tillegg til gjenvunnet materiale (for eksempel gjenvunnet plast).**

Svar på spørsmål

- Er det noen av punktene som bør endres og er det andre punkter som bør legges til?
- Hva med punktene som er listet opp under «Informasjon til innkjøpere som skal bruke kontraktsvilkåret»?

'All engangsemballasje skal være 100% resirkulert og resirkulerbar, eller gjenbrukt fra egen eller andres verdikjede.' – presisere at det er plast dere snakker om, vi regner med det. Eller mener dere alle typer materialer?

Krav nr 13 – Emballasje: Gjenvinning

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

- Endel logistikk utfordringer ifht ta med seg emballasjen etter leveransen. Flokk selger mye via forhandlere som da må ta ansvar her
- Vurdere å dele opp krav slik:
 - Basis: Leverandøren skal ha medlemskap i et godkjent returselskap, se Miljødirektoratets hjemmeside
 - Ambisiøst: Leverandøren skal ta med seg emballasjen etter leveransen
- Medlemsskap i Grønt Punkt betyr jo ikke at leverandøren tar med seg emballasjen etter leveransen, dokumentasjon formulering kan feiltolkes?

Svar på spørsmål

- Er det i noen tilfeller det ikke er hensiktsmessig at leverandøren skal ta med emballasje? Uvisst, i utgangspunktet burde retur av emballasje vært satt i system . Om ikke leverandøren har mulighet/kapasitet til å løse det, et eksternt organ som håndterer i fremtiden?

Krav til kjemikalier

Generelle innspill:

- Hvorfor er det forskjell på krav til hele møbelet vs stofftrekk/tekstil? Eks flammehemmere og PVC som er under krav for hele møbelet men ikke for tekstilet?
- Ref Anbefaling om bruk av flammeresistente tekstiler. Ull og også flere vegetabiliske fibrer er naturlig flammeresistente. Syntetiske fibrer eller tekstiler må tilføres flammehemmende kjemikalier for å bli resistente. Hvorfor anbefales dette når det er krav om og unngå det på andre materialer på møblene? Eller vil det si at det er opp til innkjøperen å velge hva som er best for miljøet?
- Ifølge våre tekstil leverandører er flammehemmere påført inne i fiberen fremfor utenpå ferdig vevd eller strikket tekstil bedre for miljøet iom at den ikke siger ut på samme måte. Jeg er usikker på dette for på lang sikt vil den jo flammehemmer'ne på et eller annet tidspunkt komme ut. Tenker også på plast som mikrofiber. Mitt ønske og fra flere i bransjen er at det kreves at flammehemmere ikke brukes, men forstår at dette reguleres med krav ift Svanemerket. Så inntil videre burde det være et Ambisiøst krav.

Krav nr 14 – Redusert innhold av kjemikalier og skadelige stoffer (Hele møbelet)

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

DFØ er sikkert klar over dette, men dokumentasjon i form av erklæring og deklarasjon fra produsentene medfører en viss risiko da de kun har oversikt over de stoffene som de selv tilsetter i materialene.

Blir det riktig å trekke frem ett bestemt merke, som Svanemerket, og ikke mer generelt henvise til Type I merker? Uheldig om spesifikt nevnte merker blir favorisert over andre merker i anbudskonkurranser?

Svar på spørsmål

- Kan disse kravene, som de står, stilles til hele produktet og for alle typer møbelprodukt? Ja
- Er det noen unntak som bør være inkludert i kravet (utover unntaket til PVC i el-ledninger og elektroniske komponenter)?

- Kan dere dokumenter kravene på en av de måtene som er listet opp? Er det andre måter disse kravene kan dokumenteres på? **Ja.**
- Er det andre relevante kjemikaliekrav som bør stilles til hele møbelet? **Stoffer på restriksjonslisten og autorisasjonslisten kan være greit å inkludere.**
- Er utfasingsfristen på 6 mnd av eventuelle nye stoffer på kandidatlista, en rimelig frist? **Høres rimelig ut.**
- Har dere rutiner for å kontrollere nye stoffer som kommer på kandidatlista? **Flokk har rutiner gjennom Miljøregler.no, og leverandørene signerer på at de skal gjøre dette gjennom Flokks egne miljøkrav.**

Krav nr 15 – Redusert innhold av kjemikalier og skadelige stoffer (Tekstiler)

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Igjen, blir det riktig å trekke frem bestemte merker, som Svanemerket og EU Ecolabel, og ikke mer generelt henvise til Type I merker? Uheldig om spesifikt nevnte merker blir favorisert over andre merker i anbudskonkurranser?

Svar på spørsmål

- Oppfyller dere disse kravene for de fleste møbler med tekstil? Bør det være noen unntak?
 - **Våre krav er i samsvar med de tekstil leverandørene selv stiller ift å møte EU Ecolabel og Svensk Møbelfakta på våre volumtekstiler. Svanens krav er i særskilte tilfeller og kunden/innkjøper rettleides da til hvilke tekstiler som innfrir dette.**
- Er det flere måter å dokumentere kravene på enn det som er angitt?

Krav nr 16 – Redusert innhold av kjemikalier og skadelige stoffer (Formaldehyd, deler av tre)

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Samme som over, hvorfor trekkes spesifikke merker frem?

Svar på spørsmål

- Oppfyller dere dette kravet for de fleste møbler med treverk? Bør det være noen unntak? **Vi antar det**
- Er det flere måter å dokumentere kravene på enn det som er angitt?

Krav nr 17 – Redusert innhold av kjemikalier og skadelige stoffer (overflatebehandling av deler av tre og metall)

Generelle innspill

Innspill på Formulering / Dokumentasjon

Samme som over, hvorfor trekkes spesifikke merker frem?

Svar på spørsmål

- Oppfyller dere ett av de to alternativene i kravet for de fleste møbler med tre og metalldeleler? **Ja**
- Bør det være noen unntak? **Vi antar nei.**
- Er det flere måter å dokumentere kravene på enn det som er angitt?